

Upravištevno: Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inzeratni oddelki: Ljubljana, Pucnijska ulica 5 - Telefon št. 31-23, 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Iskjučno zastopstvo za oglašje iz Italije in
inženstvo: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pokraj-
novnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti, Corr. Post. No 11-3118

Izbaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 hr.

Uredništvo:
Ljubljana - Pucnijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopis se ne vračaja.

Feindversuche zum Entsatz der 1. englischen Luftlandedivision bei Arnheim im Gegenangriff zerschlagen

Wirksame Angriffe unserer Jagdfliegerverbände - Starke Panzerangriffe bei Lunville abgewiesen - Fortsetzung des feindlichen Grossangriffs zwischen Epinal und Remiremont - Angriff auf Calais bis auf einige Einbrüche abge- schlagen - Die schweren Feindangriffe in Mittelitalien halten an

Führerhauptquartier, 26. Sept. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An unserem Brückenkopf in Westhol- land und im Abschnitt von Antwerpen wurden mehrere feindliche Angriffe abge- wiesen, ein Einbruch im Gegenangriff be- seitigt.

In Mittelholand, vor allem im Raum von Eindhoven, dauern die heftigen Kämpfe an. Während feindliche Angriffe süd- westlich Vechel scheiterten, konnte der Gegner östlich und südöstlich Helmond einige Kilometer nach Osten vordringen. Ein zum Entsatz der westlich Arnheim eingeschlossenen Reste der 1. englischen Luftlandedivision angesetzter Angriff des Feindes wurde im Gegenangriff zerschla- gen. Der Gegner erlitt hohe Verluste. Nörd- lich Nimwegen führten die Engländer ihre starken, von Panzern unterstützten An- griffe fort, konnten aber nur geringen Ge- ländegewinn erzielen.

Wirksame Angriffe unserer Jagdflieger- verbände richteten sich trotz schwieriger Wetterlage im Raum südöstlich Arnheim gegen feindliche Truppenbewegungen. In- fanteriestellungen und Überseesverkehr. Der Feind hatte schwere Verluste und ver- lor in Luftkämpfen 23 Flugzeuge.

Städtische Aachen örtliche Kampfhand- lungen, in denen mehrere Angriffe des Feindes abgewiesen und eine amerikani- sche Kampfgruppe eingeschlossen wurden. Der mit starken Panzerkräften beider- seits Lunville angreifende Gegner wurde abgewiesen.

Starke Verbände der 7. amerikanischen Armee setzten ihren Grossangriff zwischen Epinal und Remiremont fort. Gegen den zähen Widerstand unserer Truppen konnte der Gegner seinen Brückenkopf an der Mosel etwas erweitern. Die erbitterten Kämpfe dauern an.

Nach starker Feuertvorbereitung ist der Feind gestern zum Angriff auf Calais an- getreten. In harten Kämpfen wurde er bis

auf einige Einbrüche im Westabschnitt ab- geschlagen. Von den anderen Kanal- und Atlantik-Stützpunkten wird nur lebhafter Artilleriekampf und erfolgreiche eigene Stosstrupptätigkeit gemeldet.

Das Störungsfeuer auf London hielt in der vergangenen Nacht an.

In Mittel-Italien hat der Feind auch ge- stern seine schweren Angriffe fortgesetzt. Im Raum von Florenz wurden brachten sie dem Gegner keinen Geländegewinn. Allein in einem Abschnitt wurden innerhalb 36 Stunden 27 Angriffe des Feindes abge- wiesen, in einem Korps-Abschnitt 35 feind- liche Panzer vernichtet. An der Adria hielt die neue Abwehrfront dem starken Druck des Feindes stand.

Im südwestlichen Siebenbürgen verstärk- te sich die feindliche Angriffstätigkeit an der ungarisch-rumänischen Grenze. Nörd- lich Arad warfen deutsche und ungarische Truppen feindliche Angriffsspitzen zurück. Zwischen Torenburg und dem Kamm der Ostkarpaten herrschte lebhafter örtliche Kampfaktivität.

An den Beskidpässen setzte der Feind unter Einsatz weiterer Kräfte den ganzen Tag über seine Angriffe fort. Sie wurden in harten Kämpfen abgewehrt oder aufge- fangen.

Zwischen Düna und Rigaer Bucht wurden im Verlauf unserer Abwehrbewegungen zahlreiche Angriffe des nachdringenden Gegners abgewiesen und 40 Panzer abge- schossen. Damit hat sich die Gesamtzahl der Panzerabschüsse in der Zeit vom 14. bis 24. September auf 933 erhöht.

Unter Ausnutzung einer geschlosse- nen Wolkendecke führten nordamerikani- sche Bomberverbände Terrorangriffe gegen Städte in Südwestdeutschland, vor allem auf Koblenz, Frankfurt a. M. und Strass- burg. Flakartillerie der Luftwaffe schoss 11 feindliche Flugzeuge ab.

In der Nacht warfen britische Flugzeu- ge Bomben auf Mannheim.

Boljševizem in narodnost

Berlin, 25. sept. Pod tem naslovom od- govarja Reichsleiter minister Alfred Ro- senberg na pismo, ki ga je prejel pred ne- kaj dnevi in v katerem ga je pisec opozo- ril, da je narodnosocialistična stranka v dobi svojega boja označevala boljševizem kot napredovanje podčloveštva, dočim so imeli Nemci sedaj priliko ugotoviti, da so vzdolžni narodi pri delu v Nemčiji za de- lo voljni in da ga tudi zadovoljivo izvr- šujejo. Pismo vprašuje, ali se narodnosocialistična stranka ni motila v presojanju boljševizma.

Rosenberg odgovor na to pismo pravi:

»Boljševizem je očitno le popolnoma določen svetovnonazorski in socialnopolitični program, ki izhaja od Marxa in ki je prišel v komunistični Moskvi do poli- tičnega vladarstva. Nedvomno je, da se skoraj ves njegov nauk obrača proti korenini in ljudskemu izročilu vsega evropskega naroda. Vse, kar bi moralo biti narodom dragoceno in posnemanja vredno v njihovi zgodovini in v njihovem bistvu, napadajo marksistične stranke, če- sto demokratsko zakrite, z brutalno za- nostjo. Kakor smo ugotovili že pred 20 leti, marksizem v bistvu ni bil gospodarski nauk, temveč politično-rasna bojna napoved obstoja evropskih narodov sploh.

O vojnem položaju

Berlin, 26. sept. Vojaški dopisnik agencije DNB Martin Halbensleben poroča o bitki v srednji Nizozemski ter pripominja, da je angloameriška veleofenziva, ki so si od nje obetali uspeh, na tem, da se izjavijo. Med osta- lim pravi:

Premisliti je treba, kakšen je bil položaj za Eisenhowerja še pred nekaj tedni, da se lahko omeni, kaj pomeni, če je angloameriško vodstvo sedaj prisiljeno, da z večino svojih poslednjih oddelkov letalske pehote poizkusa obvladati nemške postojanke na severnem krilu zapad- nega bojišča. S tem, da so Nemci na svoji državni meji in na nizozemskem področju sko- ro preko noči odločno zavstavi sovražnikove divizije, ki so skoro neovirano prodrale preko Francije, so dosegli uspeh, ki ga pred tremi tedni, sprito takratnega položaja ne bi bilo mogoče pričakovati. Angloameriške velenapa- dalne operacije, s katerimi so hoteli izzvati odločitev v tej vojni, so se zavstavele in na nekaterih mestih odstopajo Angloameričani zopet nekaj osvojenega ozemlja. To angloameriško delno odnemanje sicer samo zase še ni večja operativnega pomena, vendar pa dokazuje osnovno izpremembo položaja. Ta ugotovitev velja za vse zapadno bojišče. Ta ugotovitev velja tudi za primer, da bi se sprito pričakovanih novih velikih napadov predvsem na odseku 7 in 9, severnoameriške armade, položaj za zavzevanje zboljšal.

Premišljiva vojna se je na zapadu končala, pričela se je vojna na postojankah. S tem so pridobili Nemci mnogo odločilnega časa. So- vražnik napada z vsemi razpoložljivimi silami. Nemško vodstvo je postavilo na zapadu nove armade, ki so oborožene s povsem novim ma- terialom in ki bodo odločno prekrizale Eisen- howerjeve načrte. Morda bo celo tako, da se bo lahko kasneje reklo, da je to dejstvo pre- krizalo Eisenhowerjev »vojni red« ter da bo glavni vzrok za izjavljene visoko letališ- vojakiš zmagovalnih načrtov zapadnih zavez- nikov.

Najvažnejše dejstvo pa je: Položaj na le- vem krilu Angloameričanov je treba tudi ob upoštevanju vseh razbremenilnih okolščin smatrati za resen. Kljub uporabi močnih od- delkov letalske pehote in kljub novim oklop- niškim ojačenjem so bile predvčeršnjim in

Ako se danes v Nemčiji pojavljajo vpra- šanja, kakršno je zornje, potem si naj ti nebogljivi sonarodnjaki predstavljajo le, da bi dejansko zmagali monarkovska in madžarska sovjetska republika. Kaj bi po- tem nastalo iz nemškega Reicha, si lahko predstavljamo brez velike fantazije: bio- loško uničenje vseh slojev, ki so dejanski nosilci kulture, uničenje aktivnega, takrat mladega vojaštva, teroristična nadvlada manj vrednih in terorizirane milijonov, ki bi bili neoboroženi in zato nesposobni, da se upro oboroženim boljševikom.

Rosenberg poudarja, da je treba v pre- sojanju vsega tega ugotoviti, da je mne- nje, da predstavlja boljševiški nauk na- predovanje podčloveštva, danes še prav tako upravičeno kakor je bilo nekdaj. Najnovejši dogodki v Rumuniji, Bolgari- ji in predvsem na Finskem, to nedvomno dokazujejo. Da je bil nemški narod v bo- ju proti boljševizmu prisiljen boriti se z vsemi sredstvi boljševizma, pa je življenjsko vprašanje nemškega naroda sploh. Vsekakor bo nemški narod pod vodstvom narodnosocialističnega pokreta ta življenjski boj zase in za Evropo preстал s trdnim prepričanjem, da je to pač neizogibna uso- da, ki se ji ne sme podrediti, temveč jo mora z vsemi silami obvladati.

včeraj vse operacije brezuspešne. Z novimi prstanki so Angloameričani v soboto sicer lahko nekoliko razširili svojo zvezo od Nim- vegna proti zapadu, zato pa so Nemci od vzhodu v zanosnem napadu zožili ta zvezni pas ter obkolili nekatere oddelke sovražni- kove letalske pehote. Na vseh ostalih točkah nizozemskega področja je bila nemška obram- ba tako močna, da obstoja vprašanje, ali ima- jo Nemci morda v načrtu napadalne opera- cije.

Tudi na vsem ostalem zapadnem bojišču narašča nemška aktivnost. Sicer se bjejo na nekaterih odsekih boji se z menjajoče se sre- čo, tako predvsem na področju Lunville, pri Eppinehu in pri Remiremontu, toda tudi na teh področjih nemški protinapadi že določajo položaj. S presenečenji torej ni več računati.

Izjavovljeni sovjetski napadi

Berlin, 26. sept. 11. dne bitke v Kurlan- diji so napadi boljševiki južno od Rige s svojega vdornega področja pri Baldohnu devetkrat s podporo oklopnikov, da bi za- sedli nadaljnje ozemlje. Čete vojske in SS so jih odbile in uničile 7 sovražnikovih oklopnikov. Nemci so z oklopniki napadi vrgli sovjetske čete na nekaterih me- stih nazaj. Sovražnik je napadel z močnejši- mi silami tudi ob železniški progi Ergli- Riga in bil prav tako odbit. V Estoniji je potoke nemški odmlinalni premik po na- črtu in brez resnih motenj. Na različnih mestih so poizkušale sovjetske čete motiti nemške odmlinalne premike. Povsod so bili odbiti ali zajezeni. Tako so napadi sever- no od Haynasha z močnimi silami in s podporo 10 oklopnikov. Nemški prostovoljci SS so krvavo odbili napadalce in v bojih iz bližine uničili vseh 10 oklopnikov. Nemški bojni letalci so posegli posebno na področju Rige v boje na zemlji in uničili poleg 8 oklopnikov nad 100 oskrbovalnih boljševiških vozil. Nemci so napadli v so- sednem odseku južnozapadno od Jelgave in dosegli splošno zboljšanje postojank na področju Dobena, pri čemer so zasedli ve- like gozadne predele, višine in kraje. Divji boljševiški protinapadi so bili brezuspešni.

Filipinci za obrambo svobode

Tokio, 25. sept. Ako mislijo morda Zedi- njene države, da so Filipinci še vedno taki, kakor so bili v času ameriške nadoblasti, potem jih je vojna napoved poučila o nepravilnosti tega stališča. Je dejal zastopnik japonske vla- de v ponedeljek na konferenci nozemskim novinarjem. Poudaril je, da so Filipinci že do- bili svojo neodvisnost in svobodo. Z istim duhom, s katerim so se borili za svobodo svoje domovine, so se sedaj uvrstili v skupno fronto proti svojim bivšim zatracem. Le zmaga tega tabora bo filipinskemu narodu lahko ohranila izvojevano neodvisnost in mu omogočila, da uspešno nadaljuje svojo obnovo, ki se je pri- čela že po prepovedi Američanov.

Tokio, 25. sept. Filipinski poslanik Vargas je poiskal japonskega m'n predsednika gene- rala Koiso, da bi mu v prisotnosti japonskega zunanje ministra Šigemica izrazil odločnost filipinskega naroda za nadaljevanje vojne proti Angloameričanom.

Težke ameriške izgube na otočju Palau

Tokio, 25. sept. Nova vojna poročila o bojih na otoku Pilliu (otoška skupina Pala- u) javljajo o popuščanju sovražnikovega topniškega delovanja. Sprito silne japo- nske obrambe je sovražnik očitno prisiljen, da počaka na nadaljnja ojače- nja. Višine na otoku in postojanke na južnem delu otoka so nadalje trdno v ja- ponski posesti.

V 7 dneh od 16. do 22. septembra so zadalci Japonci napadalcem naslednje izgube: Padlo je najmanj 5000 sovražnikov, uničilo so nad 170 oklopnikov ter potopili 1 iskalce min, 1 podomornico in 2 500- tonska izkrcevalna čolna, 3 prevozne la- de pa so bile težko poškodovane ali požga- ne. Vstetih ni 60 izkrcevalnih čolnov, ki so jih potopili Japonci 15. septembra ob prvem izkrcevalnem poskusu.

Dve sovražni podmornici potopljeni na Pacifiku

Tokio, 25. sept. Po vesteh z bojišča so potopili Japonci 22. in 23. tega meseca dve sovražnikovi podmornici.

Pred preosnovno "poljske vlade"

Amsterdam, 26. sept. Reuter poroča, da so odgodili odpušitev generala Sosnkov- skega z mesta vrhovnega poveljnika do preosnove »poljske vlade«. Vse kaže, da je ugodil poljski ministrijski predsednik nujni prošnji predsednika republike, naj slede odpušitvi vrhovnega poveljnika iz- premembe v vladi. Te izpremembe na pre- cej široki podlagi tvorijo sedaj temelj raz- govorov med voditelji strank.

Preseljevanje Litovcev in Poljakov

Stockholm, 25. sept. »Tasse« javlja, da so v Lublinu podpisali med vlado litovske sovjetske republike in »poljskim osvobodilnim odborom« sporazum o medsebojni evakuaciji litovskega in poljskega prebi- valstva.

Zapora švedskih voda

Stockholm, 26. sept. Uradno poročajo, da je sklenila švedska vlada s 27. septem- brom prepovedati inozemskim ladjam plovo po švedskih vodah od Botniškega zaliva in Vzhodnega morja vključno no- ranje vodne prehode od meje ob reki Torni do preliva Falsterbo.

Gradbena stiska v Londonu

Amsterdam, 25. sept. Radio London jav- lja, da v Londonu 900.000 hiš, ki so jih po- škodovale letalske bombe na zimo ne bo za- nobeno rable, če jih do takrat ne bodo po- pravili. Nimajo pa na razpolago zadostnih delavcev. Potrebe so tako velike, da je po- zval minister za delo Bevin na pomoč vse moške, ki se razumejo na gradbena dela. Istočasno se je obrnil na delodajalce, naj odpušijo potrebne moške, ker je takojšnja pomoč nujna.

Teroristični napad na Genovo

Milan, 24. sept. Angloameriški letalci so včeraj ponovno napadli Genovo. Posebno težko so bili prizadeti stanovanjski okraji v notranjosti mesta. Uničene so bile števil- ne zgradbe velike umetniške vrednosti, med njimi znamenito gledališče Teatro Felice, palača akademije, cerkev San Cosimo, ki je bila zgrajena v X. stoletju, ter nadško- fova palača.

Med prebivalstvom vlada ogorčenje nad tem zločinskim terorističnim napadom, ki je bil usmerjen izključno proti nevojaškim ciljem.

Sovražnikovi poskusi, da bi razbremenil 1. divizijo angleške letalske pehote pri Arnheimu, s protinapadom razbiti

Uspešni napadi nemških lovskih letalskih oddelkov - Močni oklopniki napadi pri Lunevillu zavrnjeni - Nadaljevanje sovražnikovega velenapada med Epi- nalom in Remiremontom - Napad na Calais odbit - Težki sovražnikovi napadi v srednji Italiji

Führerjev glavni štab, 26. sept. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil ob- javlja:

Ob našem predmostju v zapadni Nizo- zemski in v odseku pri Anversu smo zav- rnili več sovražnikovih napadov in s proti- napadom odstranili neki vdor.

V srednji Nizozemski, predvsem na po- dročju Eindhovna, se nadaljujejo siloviti boji. Dočim so se sovražnikovi napadi južnozapadno od Vechela izjavili, se je nasprotniku posrečilo, da je vzhodno in južnovzhodno od Helmonda napredoval za nekaj km proti vzhodu. Sovražnikov na- pad, ki naj bi razbremenil zapadno od Arn- heima obkoljene preostanke 1. divizije an- gleške letalske pehote, smo razbili s proti- napadom. Nasprotnik je imel velike izgu- be. Severno od Nimvegna so Angličani na- daljevali svoje močne, z oklopniki podprte napade, vendar so le malenkostno napre- dovali.

Uspešni napadi naših lovskih letalskih oddelkov so bili kljub težavnemu vremen- skemu položaju na področju južnovzhodno od Arnheima naperjeni proti gibanju so- vražnikovih čet, pehotnim postojankam in prometu preko rek. Sovražnik je imel tež- ke izgube in je izgubil v letalskih bojih 23 letal.

Južnovzhodno od Aachna so bili krajev- ni boji, v katerih smo zavrnili več sovra- žnikovih napadov in obkolili neko ameriško bojno skupino.

Nasprotnika, ki je z močnimi oklopni- škimi silami napadal ob obeh straneh Lu- nevilla, smo zavrnili.

Močni oddelki ameriške 7. armade so nadaljevali svoj velenapad med Epinalom in Remiremontom. Kljub žilavemu odporu naših čet je nasprotniku uspeš, da je ne- koliko razširil svoje predmostje ob Moseli. Ogorčeni boji še trajajo.

Težke izgube sovražnih padalcev med Arnheimom in Nijmegenom

Berlin, 25. sept. Kljub nadaljnjim težkim bojem se je položaj na zapadnem bojišču v nedeljo le nebitveno izpremenil. Središče bo- jev je bila zopet srednja Nizozemska in po- dročje Lunéville-Epinal. Med Arnheimom in Nijmegenom so Nemci energično napeli so- vražnika, ki je poizkušal s svežimi silami pre- biti nemški zaporni pas. V teh napadih so stisnili dva za hrbtom izkrcana sovražnikova padalska bataljona na najtesnejšem področju. Ker je Nemcem uspelo, da obstrlejujejo lahko vsako točko kotlov, ki so nastali okrog pr- stajališč vsaj s treh strani, ima sovražnik trajno visoke izgube. Med Eindhovnom in Nijme- genom se je Britancem začelo posrečilo, da so zopet prebili za enkrat še tesno ločnico, s katero so nemški oddelki razdvajali sovražni- kove sile. Med nadaljnji protinapadom pa so Nemci eno vrzel zopet stisnili, druga pa še obstoja, a je zopet postala tako ozka, da ima za nasprotnika le še majhen pomen. Iz Ein- dhovna proti zapadu prodirajoči sovražnik je po neznatnem napredovanju obtičal v ognju težkega nemškega orožja.

Nemški protinapadi so določali nadaljnji razvoj na bojišču pri Aachenu. Sprito težkih protidavcev nemških čet na področju za- padno od Geilenkirchena so morali Ameri- čani okrog Maastrichta pregrajevati svoje čete in v led tedaj začasno prekiniti svoj napad. Južnovzhodno od Aachena so naskočili nem- ški grenadirji in oklopniki strelci 12 bunker-jev, ki jih je bil zasedel sovražnik ter so s svojim sunkom dobro napredovali.

Na južnem težišču zapadnega bojišča je nasprotnik znova ojačil svoj pritisk. Sunki

Po močni topniški pripravi je pričel so- vražnik včeraj napad na Calais. V hudih bojih smo ga odbili, napravil je le nekaj vdorov v zapadnem odseku. Z ostalih opo- rišč ob Rokavskem prelivu in atlantski obali javljajo le o živahnem topniškem boju in uspešnih lastnih akcijskih nasko- valnih čet.

Motilni ogenj na London se je v preteko- li noči nadaljeval.

V srednji Italiji je sovražnik tudi včeraj nadaljeval svoje težke napade. Na področ- ju pri Firenzuli mu niso prinesli nikakih novih ozemeljskih osvojev. V enem sa- mem odseku smo zavrnili v 36 urah 27 so- vražnikovih napadov, v odseku enega zho- ra pa uničili 35 oklopnikov. Ob Jadrnu je nova obrambna črta vzdržala močan so- vražnikov pritisk.

V južnozapadni Sedmograški so se oja- čili sovražnikovi napadi ob madžarsko-ru- munske meji. Severno od Arada so vrgle nemške in madžarske čete sovražnikove napadalne kline nazaj. Med Turdo in vrho- vi vzhodnih Karpatov je prišlo do živah- nih krajevnih spopadov.

Ob prelazih preko Beskidov je sovražnik, ki je uporabljal nadaljnje sile, ves dan na- padal. Napade smo v hudih bojih odbili ali ustavili.

Med Dvino in zalivom pri Rigi smo od- bili med odmlinalni pokreti številne na- pade pritiskujočega nasprotnika in uničili 40 oklopnikov. S tem se je zvišalo skupno število med 14. in 24. septembrom uniče- nih oklopnikov na 933.

Severnoameriški bombniški oddelki, ki so izkoristili stranjeno letalske oblake, so te- roristično napadli mesta v južnozapadni Nemčiji, predvsem Koblenz, Frankfurt ob Meni in Strasburg. Protiletalsko topništvo je sestrelilo 11 sovražnikovih letal.

Ponoči so vrgla britanska letala bombe na Mannheim.

proti južnim prednim utrdbam Metz so se izjavili. Z uspešnimi lastnimi napadi: so pri- šli Nemci nasprotnika okrog Chateau-Sa- linsa, da je opustil več krajev. Tudi ob pre- kopu Ren-Marna so bili nemški protisunkni uspešni. Zato je ozki sovražnikov klin proti Uzi še bolj ožogoten.

Da bi se izognil tej nevarnosti je udaril nasprotnik z močnimi silami južnovzhodno od Lunévilla ob Meurthe: v smeri proti severo- vzhodu. Nemci so naval krvavo odbili ob za- padnem robu gozda v Parcjuy in južnoza- padno od tod. Pri Epinalu je sovražnik napre- doval. Ob obeh straneh mesta so nemške čete razbile sovražnikovo predmostja. Pri Remi- remontu so se nadaljevali boji z menjajočo se srečo. Severno od mesta se je skušal naproti- ni ojačiti, vendar ni mogel prebiti zapornih črt okrog svojega majhnega predmostja. Južno od Remiremonta so Nemci v težkih bojih zavstavi: nasprotnika ob Fort de Ruptu. Zato se ti niso mogli nadalje približati dolini Moselle. Na jugu zapornega pasu pred Bur- gundskimi vrati so nemške čete izboljšale svo- je postojanke. Hudi boji na južnem delu za- padnega bojišča so prinesli torej nasprotniku le neznatne prednosti, dočim so se nemške postojanke ob žariščih bitke ojačile.

Nadaljnje delovanje "V 14"

Stockholm, 25. sept. Po Reuterjevi vesti iz Londona se je v nedeljo ponoči in v po- nedeljek nadaljevalo obstrlejevanje južne Anglije in velikega Londona z »V 14«. Reu- ter dodaja v svoji vesti običajni stavek: »Nastale so izgube in škoda.«

Boji v srednji Italiji

Berlin, 26. sept. V zgodnjih jutranjih urah so Američani kot že večkrat v prejš- njih tednih po silnem topniškem ognju z vso močjo napadli na vsem bojišču ob jadranski obali, da bi izsilili prodor v Padsko nižino. Neprestani napadi borben- jih in bojnih letal so podpirali sovražni- kov oklopniki in pehotni naval na nem- ške postojanke. Nemške čete so se ves dan borile v težkih bojih ter preprečile angloameriški probojni poskus. Pri tem je uničilo protiletalsko topništvo v enem dnevu 6 sovražnikovih letal, od tega 3 šti- rimotornike. Nadalje so uničili grenadirji 5 zavezniških oklopnikov ter bataljon pe- hote.

Na nekem mestu, kjer se je posrečilo Angloameričanom krajevni vdor, je nem- ško protiletalsko topništvo razbremenilo trdo se boreče čete ter razbilo sovražniko- ve pehote in oklopnike pripravljalne postojanke.

Berlin, 26. sept. V srednji Italiji so nemške čete nadalje v težkih obrambnih bojih proti močno pritiskajočemu sovražniku. Nasprotnik obmetava z gosto točo bomb in granat svojih letalskih oddelkov in baterij nemške zaporne postojanke in onoriča, da bi podprl svoje od- delke, ki močno trpijo vsled nemških proti- napadov. Razen tega zavija nasprotnik težišča bojnih odsekov v gosto umetno megle, da bi

brov. Nemško letalstvo je v teh odsekih posebno uspešno poseglo v boje na zemlji. Dalje severno v Szeklerjevem rogličju so pritiskali boljševiki na široki bojni črti. Razen dveh krajevnih vdorov - za katere se bjejo še silni boji, so bili napadi brez- uspešni.

V zapadni Rumuniji so odbile nemške čete sovražnikove napade severozapadno od Temešvara in so zavzele s protinapadi po trdnih bojih po hišah nekaj krajev. Da- lje proti severu na področju Arada so ma- džarske čete v trdnih obrambnih bojih.

lahko v njenem varstvu približal napadalno ost.

Tako so podveljeli Američani na obeh straneh Vie Toscanne, ki vodi iz Montepiana v Castiglione de' Pepoli več sunkov proti se- veru. Vsi ti napadi so se izjavili po trdnih bojih. Na krajevnem vdornem področju skoro 1200 m visokega Monte Coronocina, severo- vzhodno od Montepiana, so očistili grenadirji z energičnimi protinapadi tudi cesto preko prelaza Futa, severno od Firenzule, in cesto preko prelaza Gigo. Ponovni sovražnikovi na- pad so se zrušili v osredotočenem ognju vse- ga orožja. Severovzhodno od mesta so se spopadli nemški oddelki z močnimi sovražni- kovimi skupinami, ki so prodirale proti Mo- raducciju, pri čemer je dosegel sovražnik z velikim izgubam: le nebitveno zboljšanje položaja. Vzhodno od Firenzule se nadalju- jejo ogorčeni boji na področju Palazzuolo. Nemške čete so ob mestnem robu ustavile so- vražnika, ki pritisla v smeri proti severozho- du. Branilci so zopet zavzeli neko prehodno izgubeno višino in jo obdržali kljub vsem nadaljnjim sovražnikovim sunkom.

V teh bojih na gorski emoti Apen'nov so se dobro izkazale zapore, ki so jih spretno razpostavili na številnih točkah nemški pjo- nirji. Sovražnik izgublja pri tem mnogo časa, v kolikor n njegovo napredovanje zaradi teh ovir sploh onemogočeno. Posebno težka so popravljala dela na glavnih težiščih, ki jih neprestano obstrlejujejo nemške baterije.

Tudi v jadranskem obalnem odseku so na- daljevali Brtanci napade z osredotočenimi si- lami in s pomočjo močnih oklopnih skupin. Na področju Poggio-Berni so s posameznimi oddelki zapadno od Marecchija dosegli rečico Urso, nasprotno pa so nemške čete na obal- nem področju severozapadno od mesta Ri- mini, ki je bilo, kakor je javilo vojno poročilo prepričeno sovražnika, kljub močnemu zapor- nemu ognju odbile vse nasprotnikove napade. Nemške čete so prešle tudi v uspešne proti- napade in zadale Britancem pomembne izgube.

Nagovor vodje urada za propagando, tisk in kulturo

Ljubljana, 26. septembra. Te dni je prevzel vodstvo urada za propagando, tisk in kulturo pri nemškem svetovalcu za Ljubljansko pokrajino g. Inommar Verhouz. Danes dopoldne je novim imenovani g. vodja povabil v stekleno dvorano vladne palače predstavnike slovenskega tiska, sodelavce propagandnega urada in zastopnike slovenskega kulturnega življenja. Ob 10. uri dopoldne se je zbralo polnoštevilno zastopstvo, ko sta v dvorano vstopila g. prezident general Leon Rupnik in novi vodja propagandnega urada.

Takoj nato je spregovoril g. Verhouz in najprej pozdravil g. predsednika generala Rupnika. Njegovemu pozdravu so se vsi navzoči priključili in s ploskanjem izrazili svoje spoštovanje do predsednika in njegovega dela. Uvodoma je g. Verhouz pojasnil namen tega sestanka. Na novo mesto v Ljubljani prihaja po odredbi g. Vrhovnega komisarja. Ob tej priložnosti je izrekel zahvalo dosedanjemu komisijskemu vodji urada za propagando, tisk in kulturo g. Glodniggu, nakar je v nadaljevanju svojega nagovora med drugim izjavil:

»Marsikdo med vami se je, ko je slišal o novi zasedbi vodstva propagandnega urada, morda vprašal, zakaj pač Nemci v času največjega vojaškega in političnega napora očajo svoja službena mesta v Ljubljani. Odgovorno nemško vodstvo se je dobro zavedalo, da bo v tem letu izveden generalni napad združenih sovražnikov in da morata biti nemški narod in njegova oborožena sila pripravljena na največje preizkušnje, da bosta lahko na koncu dosegla zmago. V tem pravcu so bili izvršeni odmakalni pokreti na vzhodu, da se je doseglo skrajno front in olajšanje oskrbe. Med premikalno vojno smo res morali prevzeti na sebe tudi izgube prostora, toda mi smo to lahko storili, ker smo imeli na razpolago obširna področja, katera si je moral sovražnik šele z največjimi izgubami priboriti. Ena pa se je v tej težki orjaški borbi pokazala z vso gotovostjo: nemško vodstvo je vedno v položaju obvladati tudi najtežje situacije in predpisovati nasprotniku zakone njegovih dejanj.

Kdor se torej morda udaja spekulacijam, kako bi iz trenutne strategije situacije Nemčije koval svoje lastne izgube, prav tako doživlja polom, kakor so ga doživeli vsi oni narodi, ki so s svojo prežgodnjo kapitulacijo, ne da bi vrgli na tehnično rezervo svoje lastne sile, tudi vse izgubili pod boljševizmom.

Kdor skoči iz drvečega vlaka, mora računati s tem, da pride pod kolesa. Kdor se ne boji boriti z Nemčijo za svobodno Evropo, mora biti pripravljen, da bo tudi preko ovinkov po »zavezniki« našel svoj konec v nenasitnem žrebu boljševizma. Nikdar v bodočnosti se ne bodo mogli odgovorni močje Finske, Rumunije in Bolgarije opravičiti pred svojim narodom in svojo mladino in se ne bodo mogli oprati krivde, da so v odločilnem trenutku odrekli.

Konec te vojne bo odločil, ali bo Evropa pod nemškim vodstvom ostala še nadalje kristalizacijska točka civilizacije in

kulture, ali pa bodo narodi in njihova zgodovina za večne čase uničeni po boljševiški Aziji. Nikdar ne bodo mogli »zavezniki«, pa naj bi se sklicevali še na toliko vojaških uspehov, spremeniti oblike našega kontinenta.

Kar se sedaj dogaja v Evropi, to je borba za življenje vseh evropsko usmerjenih narodov, borba za njihovo tradicijo in za njihovo zgodovino. V tej borbi je doprinesla Nemčija največje krvne žrtve ne le za obstoj Reicha, temveč za celotni kontinent. Res je, tudi vi tukaj nosite breme vojne in ta težki čas ni šel mimo vas brez sledu. Toda te materialne in duhovne izgube niso v nikakršnem sorazmerju z žrtvami, katere je moralo prevzeti prebivalstvo Nemčije. Če bi nastopili kot priče samo oni nesrečni, ki so izgubili vse svoje imetje zaradi terorističnih napadov Anglo-Američanov, tedaj bi milijoni žena in otrok ne dobili mesta v Ljubljanski pokrajini in še daleč preko nje.

Zato morate prostovoljno prevzeti vse one obveznosti, ki so potrebne, da se odvrne vsemu kontinentu preteča nevarnost. Nikar ne mislite, da vam more predolgo premišljanje olajšati pot v bodočnosti ali vas oprostiti odgovornosti. V tej vojni gre za vse, zahtevajo se jasne odločitve in prispevki narodov se bodo merili po krvnih žrtvah, katere so pripravljeni doprinesiti. Danes ne gre za suverenosti, tudi ne za lojalnosti, temveč za jasno in nedvoumno priznanje k solidarnosti.

V tem pravcu je tudi najodličnejša naloga vas vseh, ki se udeležujete na področju propagande, tiska in kulture. Moja naloga je, da sem vaš svetovalec, da vas podpiram pri vašem delovanju, prav posebno še tam, kjer gre za skupne koristi v službi Evrope. Kdor misli pošteno in resno, se ne bo težko znašel na skupnem potu in bo znal obvladati tudi težkoče, ki se tu in tam pojavljajo. Kdor pa bi skušal izkoristiti možnosti, da krene na stranjsko pota, ta bi škodoval s tem ne samo sebi samemu, temveč predvsem svojemu narodu in njegovi bodočnosti.

Ze dolge generacije je to področje usmerjeno k zapadu, k Srednji Evropi. Tesno povezane so tradicije nemške in slovenske narodnosti. S tem je nakazana pot v nadaljnjo bodočnost. Goji naj se vse, kar more koristiti tej bodočnosti, odstranjuje naj se vse, kar bi bilo v oviro in napotje.

Zmaga Nemčije je gotova, ker plamti vera v zmago v milijonih fanatičnih src. Z zmago Nemčije pa bo zmaga Evropa, bo zmaga misel skupnosti vseh evropskih narodov. Boriti se za ta cilj je dolžnost vseh, ki žive na evropskem kontinentu, kot pripadniki kulturnih narodov.

Navzoči s s pozornim zanimanjem sledili izjavam g. Verhouza ter ga ob zaključku nagradili s ploskanjem. Toplo pozdravljali se je nato dvignil g. prezident general Rupnik ter v kratkih stavkih podčrtal pomen izjav g. Verhouza. Pozval je zbrane naj uravnavajo svoje delo po jasnim in točnim navodilih, ki so jih slišali in ki so tudi smernice vsega njegovega dela.

Po nagovoru g. predsednika je g. Glodnigg zaključil sestanek.

Öffentliche Luftwarnung

Der Höhere SS- und Polizeiführer im Wehrkreis XVIII. ordnet an:

Ab 27. 9. 44., 08.00 Uhr, wird für die Stadt: Leihbach das Warnsignal »Öffentliche Luftwarnung« eingeführt. Es besteht aus 3 aufeinanderfolgenden Tönen von je 15 Sekunden Dauer, die durch eine jeweilige Pause von 5 Sekunden unterbrochen werden.

Das Warnsignal »Fliegeralarm« wird in Zukunft durch einen auf- und abschwellenden Heulton von einer Minute Dauer angezeigt. Die »Einwarnung« besteht aus einem Dauerton von 2 Minuten.

Bei »Öffentlicher Luftwarnung« geht das öffentliche Leben weiter. Die elektrische Strassenbahn hält den Betrieb aufrecht. Der Bevölkerung wird im Gegensatz zum »Fliegeralarm« luftschutzmässiges Verhalten freigestellt. Es wird jedoch empfohlen, die Luftschutzräume aufzusuchen, wenn die Annäherung feindlicher Flugzeuge erkennbar ist. Während der Zeit, für die Verdunkelungspflicht besteht, hören sämtliche Verdunkelungsrichtungen sofort auf und die Strassenbahnen stellen den Verkehr ein.

Es ist zu beachten, dass der »Öffentlichen Luftwarnung« unmittelbar »Fliegeralarm« folgen kann.

Der »Einwarnung« kann die Vorentwarnung vorausgehen, die ebenfalls aus 3 aufeinanderfolgenden Tönen von je 15 Sekunden Dauer mit einer jeweiligen Pause von 5 Sekunden besteht.

Javno protiletalsko svarilo

Višji SS- in policijski vodja v obrambi okrožja XVIII. odreja:

Z dnem 27. 9. 1944. od 8. ure dalje se uvaja za mesto Ljubljano svarilni znak »Javno protiletalsko svarilo«. Za znak obstoja iz 3 sledečih si 15 sekund trajajočih zvokov siren, ki se prekinjajo s 5 sekund trajajočimi presledki.

Svarilni znak »protiletalski alarm« se daje v bodoče z 1 minuto trajajočim, narasajočim in poljamočim zvokom siren. Znak »prestanek nevarnosti« obstoja iz 2 minute trajajočega nepretrganega tuljenja siren.

Pri znaku »javno protiletalsko svarilo« se redno poslovanje nadaljuje. Električna cestna železnica obratuje dalje. Prebivalstvu je prepuščeno v prosto presojo, če se hoče ravnati po protiletalskih zaščitnih navodilih, ki so obvezni za čas »protiletalskega alarma«, priporoča pa se, da vsak pada v zaklonišče, čim se ugotovi približevanje sovražnih letal. V času, ko je predpisana zatamnitev, se takoj uklepe vse olajšave glede zatamnitev in električna cestna železnica mora ustaviti obratovanje.

Upoštevati se mora, da lahko znaku za »javno protiletalsko svarilo« sledi neposredno tudi znak za »protiletalski alarm«.

Znaku za »prestanek nevarnosti« se more dati predhodno tudi znak za »prestanek protiletalskega svarila«, ki obstoja tudi iz 3 sledečih se 15 sekund trajajočih zvokov siren z vsakokratnim presledkom 5 sekund.

Komunistična strahovlada v Rumuniji

Zeneva, 25. sept. Kakor kaže, so šteti dnevi vlade moskovskih opred v Bukarešti. Boljševiki postavljajo vedno težje zahteve in sovjetski agenti in komunistični kolovodje se trudijo vzpostaviti povsem komunistično vlado.

Budimpešta, 25. sept. Begunci iz Rumunije poročajo, da vedno bolj napreduje boljševizacija Rumunije. Rumunski vladi generala Satesca, ki je bila ustanovljena pred mesecem dni, da bi sklenila premirje z združenimi narodi, so šteti dnevi obstoja. Med tem časom so že odstranili mnogo mož, ki so prišli trenutno na položaj. Eden izmed bojnih klicev komunistov se glasi: Polovite dosedanje voditelje. Uničite vse, ki so bili doslej proti nam! Po vsej Rumuniji se nadaljuje množične aretacije. Komunistom se razvija iztrebljenje Rumunov, ki so bili doslej njihovi sovražniki, mnogo prepočas. Zato zahtevajo hitrejšo likvidacijo, da bi prej prišli na oblast.

Pred novo vlado v Rumuniji Stockholm, 26. sept. »Associated Press« objavlja vest iz Ankare, da pričakujejo po izjavah potnikov, ki prihajajo iz Rumunije, v kratkem osnove nove vlade, ki naj zamenja dosedanje vojaško vlado s politično. Čeže, da gre za načrt, da bi postal predsednik nove rumunske vlade sedanji minister Petrescu, ki je komunist in ki se je ob priliki mirovnih pogajanj mudil dalj časa v Moskvi.

Stockholm, 26. sept. »Associated Press« objavlja vest iz Ankare, da pričakujejo po izjavah potnikov, ki prihajajo iz Rumunije, v kratkem osnove nove vlade, ki naj zamenja dosedanje vojaško vlado s politično. Čeže, da gre za načrt, da bi postal predsednik nove rumunske vlade sedanji minister Petrescu, ki je komunist in ki se je ob priliki mirovnih pogajanj mudil dalj časa v Moskvi.

Stockholm, 26. sept. »Associated Press« objavlja vest iz Ankare, da pričakujejo po izjavah potnikov, ki prihajajo iz Rumunije, v kratkem osnove nove vlade, ki naj zamenja dosedanje vojaško vlado s politično. Čeže, da gre za načrt, da bi postal predsednik nove rumunske vlade sedanji minister Petrescu, ki je komunist in ki se je ob priliki mirovnih pogajanj mudil dalj časa v Moskvi.

Gospodarstvo

— Zbiranje perja in puha v Nemčiji. Glede na znatno potrebo za obnovu posteljnine prebivalstva v bombardiranih mestih so lani v Nemčiji pričeli obsežno akcijo za zbiranje perja in puha. Ta akcija je imela sijajen uspeh in so zbrali 1.3 milijone kilogramov, medtem ko so druga leta, ko še ni bilo te akcije, zbrali le nekaj 100.000 kg. Letos bodo akcijo za zbiranje še razširili in bodo še v večjem obsegu in ta namen pritegnjeni zbiralci jaje na deželi. Da se že pri proizvodnji udomači sortiranje, sta bile letos določene višje cene za sortirani puh.

— Vnovčenje italijanske vinske letine. Kmetijsko ministrstvo fašistične socialne republike je izdalo predpise za vinski trgatvev 1944. Vse veleklektarne s kapaciteto najmanj 1000 hl so stavljene na razpolago kmetijskemu ministrstvu. Vinogradniki morajo grozdje oddati tem veleklektarnam. Grozdje, namenjeno za prežanje, bodo veleklektarne plačale po določenih cenah, ki se gibljejo na višini okrog 36 lir za stopnjo sladkorja.

— Povračilo prvega italijanskega vojne. ga posojila. Za financiranje vojnih izdatkov se je Italija od početka posluževala izdaje tako zvaljen zakladnih bonov z amortizacijsko dobo 9 let. Prvo tako serijsko zakladnih bonov je Italija izdala v poznem poletju 1935 v zvezi s pripravami za bližnjo vojno proti Abesiniji. Kakor poročajo uradno v Milanu, bodo 1. oktobra na polnočjo fašistične socialne republike izplačani ti zakladni boni iz leta 1935. Bonimljeva vlada v zasedeni Italiji doslej še ni izdala nobenih ukrepov za izplačilo teh zakladnih bonov. Celotna serija obsega približno 10 do 12 milijard lir in je od te vsote okrog 70% na področju fašistične socialne republike.

Ga. prezidentova na obisku pri gojenkah gospodinjsko-kmetijskega tečaja

Ljubljana, 26. septembra. Včeraj popoldne je ga. prezidentova Olga Rupnikova obiskala gojenke gospodinjsko-kmetijskega tečaja v bivši Beablerjevi villi v Komenskoga ulici. Vsega skupaj je tam 26 deklet, begunk iz najrazličnejših krajev. Največ jih je sedaj iz Notranjske. To je drugi gospodinjsko-kmetijski tečaj in bo zaključen te dni.

Go. prezidentovo so sprejeli predsednik Kmečke pisarne g. župnik Škulj, voditeljica tečaja gđc. Anica Kranjčeva in učiteljica gđc. Minka Janova. V učilnici, ki je bila okusno okrašena z zelenjem in s trobojnicami so bile zbrane vse gojenke; pozdravile so go. prezidentovo s pesmijo ter ji poklonile cvetja. Gospa Rupnikova se je zanimala za vsako gojenko posebej in dekleta so ji pripovedovala vsaka svoje težkoče: eni so komunisti ubili očeta in brata, drugi so požgali dom, tretja je zbežala, zopet druga je bila izgnana od komunističnih teroristov. Gospa prezidentova je pregledala tudi urnik in učno stvarino,

ki obsega celo vrsto predmetov, kakor gospodinjstvo, živinorejstvo, slovensko, verouk, zdravstvo, kuharstvo, še s posebnim ozrom na vkuhanje sadja, krojenje in še druge koristne predmete.

Gospod. prezident je temu domu mladih begunk posvetil in še posveča skrbno pozornost. Dekleta so našle »tukaj prav prijetno zatočišče. Da ne bi izgubljale časa se je ustanovila tudi šola, ki je najbolj naložen kapital za naša kmečka posestva v bodočnosti. Domovi prostori so zračni in čisti ter obsegajo prostorne spalnice, učilnice in jedilnico. Hrana je priprstna, toda izdatna.

Dekleta so bila obiska gospe prezidentove vidno vesela. Zahvalile so se ji za razumevanje in podporo, ki so je bile deležne tudi z njene strani. Gospa jim je ob slovesu ponovno objubila, da jim bo tudi v bodoče pomagala, kolikor se bo le dalo. Dejala jim je, da imajo do nje vedno prost pristop, kadar koli bi bile v stiski. Kakor pri prihodu so gojenke go. prezidentovo tudi ob njenem odhodu pozdravile s pesmijo.

Obvestila »Preveda«

Opozorilo mesarjem

Mesarji, ki so dne 26. 27. in 28. t. m. prodajali zaseko, naj predložijo nalepljene odrezke z dvema seznamoma v ponedeljek 2. oktobra med uradnimi urami na Prevod, Gosposka ul. 12-I, soba št. 10.

Opozarjamo, da bomo sprejemali odrezke za zaseko samo v ponedeljek 2. oktobra in naj ta dan predložijo nalepljene in z žigom poničene odrezke vsi mesarji od A do Z.

Prijava zalog

Posebno opozorilo vsem trgovcem, zadrugam, pekarnam, gostinskim obratom in mlekarnam

Opozarjamo vse zgoraj navedene obrate, da oddajo prijavo zalog do 30. septembra popoldne. Prijave morajo biti izpolnjene in predložene na obrazcih, ki se dobijo pri združenju trgovcev.

Le na te predpisane tiskovine je vpisati prijave blaga ter iste oddati na Prevod, Gosposka ulica 12-I, soba št. 11. od 2. do 4. oktobra med uradnimi urami od 7. do 12. in od 15. do 18.

Vsi zgoraj navedeni obrati se opozarjajo, da se točno drži predpisane roka, sicer jim bo ustavljena nadaljnja dobava racioniranega blaga.

Razdeljevanje jabolk

Od 27. do 29. t. m. bo dobila mladina do 18 let starosti po 2 kg jabolk na odrezek 36 abe mladinske dodatne nakaznice brez pretiska, izdane od Mestnega prekrbovalnega urada v Ljubljani.

Jabolka bodo delila stotine na živilskih trgih in vse trgovine s sadjem in zelenjavo. Prodajna cena je 12 lir za kg.

Nakazila za bolniške dodatke

Bolnikom, ki so po predloženih zdravniških spričevilih upravičeni do bolniškega dodatka, morajo predložiti bolniški odtisk mestnega preskrbovalnega urada delil bolniška nakazila za mesec oktober vsako dopoldne od 8. do 11.45 ure samo v pritličju Turjaške palače v Krizankah, Gosposka ulica 15, po naslednjem razporedu:

Od 2. do 7. oktobra samo bolnikom, ki imajo pravico tudi za mesec, tako da pridejo na vrsto v ponedeljek 2. oktobra bolniki z začetnicami A do E, v torek 3. oktobra bolniki z začetnicami F do J, v sredo 4. oktobra z začetnicami K in L, v četrtek 5. oktobra z začetnicami M do P, v petek 6. oktobra z začetnicami R do S in v soboto 7. oktobra bolniki z začetnicami T do Z.

Od 9. do 17. oktobra drugim bolnikom, tako da pridejo na vrsto v ponedeljek 9. oktobra bolniki z začetnicami A do Č, v torek 10. oktobra z začetnicami D do G, v sredo 11. oktobra z začetnicami H do J, v četrtek 12. oktobra z začetnicami K in L, v petek 13. oktobra z začetnicami M do O, v soboto 14. oktobra z začetnicami P in R, v ponedeljek 16. oktobra z začetnicami S do T in v torek 17. oktobra z začetnicami U do Z.

Od 18. do 26. oktobra bo bolniški odtisk delil nakazila za sladkor za dojenčke in bolnike toda le na podlagi prehodnih zdravniških spričeval, tako da pridejo na vrsto v sredo 18. oktobra bolniki z začetnicami A do Č, v četrtek 19. oktobra bolniki z začetnicami D do H, v petek 20. oktobra bolniki z začetnicami I do K, v soboto 21. oktobra bolniki z začetnicami L do N, v ponedeljek 23. oktobra z začetnicami O in P, v torek 24. oktobra z začetnicami R in S, v sredo 25. oktobra z začetnicami S do U in v četrtek 26. oktobra bolniki z začetnicami V do Z.

Zdravstveni zavodi, ki so upravičeni do bolniškega dodatka za streljisko osebe, naj pošljejo po nakazila od 1. do 10. oktobra popoldne.

Bolniki, ki dobivajo bolniške dodatke, naj prinese s seboj izpolnjene živilske nakaznice za mesec oktober. Brez predložitve živilskih nakaznic urad ne bo izdal bolniških nakazil.

Zdravniška spričevala za pridobitev bolniškega nakazila je treba mestnemu fizikatu predložiti od 1. do 20. v mesecu. Upravičenci, ki po predloženem zdravniškem spričevalu dolo prvič bolniško nakazilo, naj se z njim zglašijo pri Prevodu v sobi št. 12 v II. nadstropju na Novem trgu št. 4 zaradi potrditve trgovca.

Bolniški odtisk opozarja, da bo bolniška nakazila delil strogo po tem razporedu. Zamudnikom, ki bi prišli izven sedaj objavljenega razporeda, urad bolniških nakazil ne bo dal.

Če upravičenci zaradi nepričakovane predložitve uradovanja ne bi prišli na vrsto dopoldne, naj pridejo v urad isti dan popoldne od 15. do 17. ure.

Znova opozarjamo vse one upravičence, ki imajo na bolniškem nakazilu označeno diagnozo s številom 8 in 9, naj prinesejo v urad živilsko nakaznico za oktober z neodreženimi odrezki za masčobe, vsi oni upravičenci pa, ki imajo označeno diagnozo s številom 13, naj prinesejo živilsko nakaznico za oktober z neodreženimi odrezki za sladkor in kruh.

Ali niste pomislili, da drugim ovirate vstop v zaklonišče, če se postavite pred vhod z namenom, da v svojo zabavo nadzirate, kdo vse prihaja v zaklonišče.

Verordnung über den Kriegseinsatz der Wirtschaft in der operationszone »Adriatisches Küstenland«

Die Interessen der gemeinsamen Kriegsführung erfordern eine straffe Lenkung und Erfassung aller wirtschaftlichen Kräfte. Auf Grund der mir erteilten Ermächtigung ordne ich daher an:

Art. 1. Rohstoffe.

Sämtliche Roh- und Grundstoffe müssen der Kriegswirtschaft zugeführt werden. Ihre Verwertung, Verarbeitung und Veräusserung wird für die einzelnen Fachgebiete durch Anordnungen gelenkt.

Art. 2. Produktion.

Industrielle und handwerkliche Produktionsmittel sind nur zu kriegswichtigen Zwecken zu verwenden.

Art. 3. Handel.

Der Handel hat während des Krieges ausschliesslich der Versorgung der Betriebe mit Roh- und Hilfsstoffen, sowie der Versorgung der Bevölkerung mit Verbrauchsgütern auf dem kürzesten Wege zu dienen.

Art. 4. Verteilung der Verbrauchsgüter.

Die gerechte Verteilung der gewerblichen Erzeugnisse an die arbeitende Bevölkerung erfolgt nach besonderen Bewirtschaftungsanordnungen für die wichtigen Fachgebiete.

Art. 5. Durchführungsanordnung.

Die zur Durchführung dieser Verordnung notwendigen Anordnungen können im Verwaltungswege erlassen werden.

Art. 6. Strafbestimmungen.

a) Wer Rohstoffe oder Erzeugnisse, die zum lebenswichtigen Bedarf der Bevölkerung dienen oder sich zur Verwendung in der Kriegswirtschaft eignen, zurückhält, beiseiteschafft oder vernichtet und dadurch die Kriegswirtschaft gefährdet, wird mit dem Tode, in leichteren Fällen mit Zuchthaus nicht unter 5 Jahren bestraft. Daneben kann auf Geldstrafen in unbeschränkter Höhe erkannt werden.

b) Zuwiderhandlungen gegen diese Verordnung und gegen die nach Art. 5 erlassenen Durchführungsanordnungen, insbesondere die Verwendung von Roh- und Hilfsstoffen zu nicht kriegswichtigen Zwecken, und das Erschleichen von Zuteilungen durch unwahre Angaben, werden mit Zuchthaus nicht unter 2 Jahren und mit Geldstrafen in unbeschränkter Höhe geahndet.

c) Bei Verurteilungen nach Ziff. a) und b) kann auch auf dauernde oder zeitweise Sperrung von Betrieben, Aberkennung von Gewerbeberechtigung, entzählungslose Einziehung von Roh- und Hilfsstoffen sowie Produktionsgütern und Fertigwaren erkannt werden.

Triest, den 27. August 1944.

Der Oberste Kommissar
Rainer e. h.

Naredba o zajetju gospodarstva na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« za vojne namene

Interesi skupnega vojevanja terjajo, da se vse gospodarske sile čvrsto usmerijo in zajamejo. Na podlagi danega mi pooblastila torej odrejam:

Čl. 1. Surovine.

Vse surovine in prvine morajo biti na razpolago vojnemu gospodarstvu. Njih uporaba, predelava in promet z njimi se ureja za posamezne stroke s posebnimi odredbami.

Člen 2. Proizvodnja.

Industrijska in rokodelska proizvodnja sredstva se smejo uporabljati samo za vojnovarne namene.

Člen 3. Trgovina.

Dokler traja vojna, mora trgovina po najkrajši poti preskrbovati zgolj le obrate s surovinami in pomožnimi snovmi, kakor tudi prebivalstvo s potrošnim blagom.

Člen 4. Porazdeljevanje potrošnega blaga.

Pravično porazdeljevanje obrtnih proizvodov med delovno prebivalstvo se izvaja za važne stroke po posebnih oskrbovalnih odredbah.

Člen 5. Izvršilne odredbe.

Za izvajanje te naredbe potrebne odredbe se lahko izdajajo po upravni poti.

Člen 6. Kazenske določbe.

a) Kdor surovine ali proizvode, ki so namenjene življenjsko važnim potrebam prebivalstva ali se dajejo uporabiti v vojnem gospodarstvu, pridržuje, odstrani ali uniči in s tem ogroža vojno gospodarstvo, se kaznuje s smrtjo. V lažjih primerih pa z najmanj 12letno ječo in z neomejeno denarno kaznijo.

b) Kršitve te naredbe in po čl. 5, izdanih izvršilnih odredb, zlasti uporaba surovin in pomožnih snovi za namene, ki niso vojnovvažni, in zvišano pridobivanje dodelitev z neresničnimi podatki, se kaznujejo z najmanj 12letno ječo in z neomejeno denarno kaznijo.

c) Pri obsodbah po toč. a) in b) se lahko tudi izreče, da se obrat trajno ali začasno zapre, obrtna pravica odvzame in surovine ter pomožne snovi kakor tudi polizdelki in izdelki brez omejitve razveljavijo.

Triest, dne 27. avgusta 1944.

Vrhovni komisar
Rainer e. h.

Umrla je naša stara mati, gospa

Marija Perdan

Pogreb bo v sredo, dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne v žal. kapeli sv. Petra, k Sv. Križu.

Ljubljana, 26. septembra 1944.

ZALUJOČI OSTALI.

Zatamnitev od 20. do 6.

Kronika

* **Branili Čalaisa za Zimsko pomoč.** Junsko se boreča posadka trdnjave Čalais je v teh dneh kljub ogroženim bojem izvedla zbirko za vojno zimsko pomoč. Trdnjaviški poveljnik podpolkovnik Schröder je sporočil preko radia državnemu ministru dr. Goebbelsu, da je zbrala posadka 291.784,66 RM.

* **420.000 kg papirja** bodo letos prihranili v pisarnah nemške davčne uprave zaradi poenostavitve izterjevanja davkov.

* **Prihodni teden bo tudi v Italiji uveden normalni čas.** Po uradni odredbi iz italijanskega glavnega stana bo dne 2. oktobra ob 3. uri ukinjen poletni čas in uveden normalni čas.

* **Zasedanje švedskega parlamenta.** Kakor javlja agencija TT, je sklenila švedska vlada sklicati jesenski parlament. Parlament se predvidoma ne bo sestal pred 15. oktobrom.

* **Čiščenje v fašistični stranki.** Iz Milana poročajo nemški listi: Posebna komisija je po ugotovitvah nepoštenega obogatitja je po Ducejevem naročilu raziskala 450 primerov, da bi dognala, kateri vodilni fašisti so pridobili premoženje na nepravičen način. V večini primerov je bila izrečena oprostitna sodba. Med oproščenimi so: minister Ricci, ustanovitelj italijanske mladinske organizacije, minister Farinacci, nekdanji član Organizacije Ducev, nekdanji Vito Mussolini, nadalje Dino Alfieri, bivši poslanik v Berlinu, ki je bil pri znanem veronskem procesu v odsotnosti obsojen na smrt ter je zdaj v sovrnem taboru, kakor tudi bivši korporacijski minister Tullio Cianetti, ki je bil takrat obsojen na 30 let ječe. Med obsojenci pa je n. pr. Dino Grandi, ki je v fašističnem velikem svetu pripravil izdajstvo. Njegov premoženje v vrednosti kakih 90 milijonov lir je zaplenjeno v prid fašistični državi.

* **Poplava političnih strank v Italiji.** Po poročilih rimskih listov je v zasedeni Italiji dovoljenih že 40 političnih strank. Kakor je izvedel list "Corriere della Sera" preko Lizbone, je Benito Mussolini vlada povsem brez moči nasproti bojem in intrigam številnih večnomo levo usmerjenih strank. Glavno skrb pa tvori naraščajoča nezadovoljnost med delavstvom.

* **Izkušeno komunistični prefekti.** Švicarski list "Die Tat" prinaša iz Francije neko vest, ki poroča, da so v departementu Loire in Puy de Dome ter med drugim tudi v Montclun in Limoges nastavili izključno komunistične prefekte in župane.

* **Nesreča egiptovskega kralja Faruka.** Kakor javlja agencija Reuters, se je egiptovski kralj Faruk opelkel na levi roki, ko je eksperimentalno v svojem laboratoriju v Aleksandriji, zdraviljenje bo trajalo približno 10 dni.

* **Cerkven spor v Abesiniji.** V Kairu pričakujejo odposlanstvo abesinske cerkve, ki bo sklenilo odstraniti nespozornost zaradi nedavne želje Hailija Selasija. Negus namreč hoče, da bi na čelu abesinske cerkve Abesinec, ne pa Kopt (Egiptčan) kakor je bilo doslej že 1.500 let. Kopti so si na vsi moči prizadevali, da bi cesarja odvrgli od njegove želje, toda njih odposlanstvo so se brez uspeha vrnilo iz Addis Abebe.

* **V Falklandu so imeli 4148 letalskih alarmov.** Kakor javlja britanska poročevalska služba, je imelo južnoangleško mesto Falkstone doslej 4148 letalskih alarmov. Med nedavnim napadom letalskih bomb niso dali zračnega alarma, ker so povzročale letede bombe in protiletalsko topništvo takšen ropot, da bi bil vsak alarm brezsmiseln.

* **Proti sedelniki politiki ameriške vlade.** Kakor javlja ameriški list "Times Herald", je odkril posebni preiskovalni odbor ameriškega parlamenta organizacijo približno 300 znanstvenih, družabnih, literarnih in dobrodelnih ustanov, ki je razširjala propagandne lepake proti politiki sedanje vlade. Ta društva so ravnala po mnenju preiskovalne komisije po nalogu Moskve.

* **Kolera v Indiji.** Po angleških poročilih iz Luhnova je kolera v Indiji samo v poltretjem mesecu, in sicer od 1. julija do 16. septembra, zahtevala 16.800 človeških žrtev.

* **Churchill o koncu vojne.** "Neues Wiener Tagblatt" poroča, da je Churchill, ko je bil v Quebecu od nekega dopisknika vprašan glede konca vojne, odgovoril z vprašanjem, če mu častnik lahko pove, kateri konj bo prihodnje leto zmagal na derbyju.

* **Šest dni je "pala neka 13letna deklica"** v Hamburgu. Po pomoči je namreč zavila več uspalnih tablet, ki so ji jih bili ostavili starši na nočni omarici. Zdravniki niso mogli deklico na noben način zbuditi iz spanja, končno pa se je deklica sama predramila.

* **Milijonski rop v rimski banki.** Iz Curia poročajo, da je padlo v roke trem roparjem 14 milijonov lir gotovine iz tresorov Banco di Roma. Roparji so se v noči na petek skрили v kleti poslopja, napadli nočnega čuvaja pri njegovem obhodu, ga zvezali in mu vzeli ključke blagajne. Za storilci ni sledu.

* **Vsaakega župana umorijo.** Kakor poročajo iz Mehike, je bil v kraju Resurrecion umorjen župan Santiago Mozo. Nekdo ga je na cesti zabolal. Zadnjih 25 let je v tem kraju deležen podobne usode siehneri župani. Doselej zločinca še niso prijeli. Sprito take usode bo seveda v tem kraju težje najti župana.

* **Pobegli kaznenec je zgorel.** Na podstrešju male hiše v Auu pri Bregenzu je nek pobegli kaznenec povzročil ogenj, čigar žrtev je postal tudi sam. Ni mogel premagati svoje kadiške strasti, pri tem pa je bil tako nepreviden, da se je vnelo vse podstrešje, kar je bilo tudi zanj usodno.

* **V sklad za pomoč vseh bombnih napadov prizadetim v Borovnici so darovali:** Tršar Gregor, lesna industrija, Logatec, 5000 lir; tvrdka Maček & Hren, lesna industrija, Logatec, 5000 lir; Kolman Ludvik, stotnik Sloven. dom., Ljubljana, 1000 lir; neimenovani tovarnar z Vrhnice, 10.000 lir; neimenovani osebi iz Ljubljane 500 lir; neimenovana oseba z Vrhnice 154 lir ter 2 zavrtka otroškega perila, obvek ter raznih gospodinskih pripomočkov; Lajovic M. d. z o. z., tovarna kovinskih izdelkov, Ljubljana, 10.000 lir; tvrdka Schneider & Verovšek, Ljubljana, 2 pluga, 1 žitočističnik, 10 lopat ter 2 lita kofla. Darovalcem, ki sočustvujejo s prizadetimi, se za izdatno pomoč v stiski zahvaljuje v imenu oškodovanih, katerim so podpore namenjene, uprava občine Borovnica.

Iz Ljubljane

u— **Nova grobova.** Za vedno je zapustila svoje gospe Terezija Anžičeva. K večjemu počitku jo bodo spremenili v sredo ob 17. iz kapele sv. Andreja na žalah na pokopališču k Sv. Križu. — Dne 6. avgusta je preminul strugar državnih železnic g. Anton Pleš. — Pokojnikoma naj bo ohranjen blag spomin, njunim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

u— **Vodnikova družba obvešča vse svoje** gg. poverljivce in člane, da bo izdala letos 2 knjigi, in sicer bogato ilustrirano Vodnikovo pratio za leto 1945 in roman pisatelja Lojzeta Zupanca Pod križem. Clanarina znaša 36 lir, vezava v celo platno 20 lir za knjigo, za ekspedicijske stroške pa plača vsak član 2 lir oziroma 4,50 lire, ako prejme njegov poverljivci knjige po pošti ali železnici. Knjigi izideja koncem novembra. Vsa član naj se takoj včlani pri svojem poverljivcu ali v pisarni Vodnikove družbe (Narodna tiskarna) ali v knjižarni Tiskovne zadruge (Selenburgova ulica 3) ali v knjižarni Učiteljske tiskarne (Franciščanska ulica 6).

u— **Na III. moški realni gimnaziji v Ljubljani (Bežigrad)** bo vpisovanje učenec za I. razred dne 2. oktobra dopoldne ob 8. do 12. v I. nadstropju uršulinske mešanske šole (vhod iz Nunske ulice). Lanski učenci se bodo vpisovali v II. do VIII. razred dne 3. oktobra ob 8. do 11. v lanskih učilnicah. Učenci z drugih zavodov se bodo vpisovali dne 4. oktobra dopoldne in zamudniki iz opravičenega vzroka 5. in 6. oktobra dopoldne. Za vpis je potrebna izpolnjena prijava, kolkovana z 20 L, tiskovna se dobi v Pokrajinski školski založbi v Slomškovi ulici, leto sprejeto, davčno potrdilo in za prvošolce rojstni in krstni list. Natančnejša navodila so nabita v večji uršulinske šole in pred pisarno za Bežigradom. — Ravnateljstvo.

u— **Vpisovanje na IV. moški realni gimnaziji** za šolsko leto 1944/45 bo po tem redu: v ponedeljek dne 2. oktobra ob 8. do 11.30 za prvošolce novince v pisarni na portu uršulinskega samostana; v torek dne 3. oktobra ob 8.—11.30 za lanske učence od 1. do 8. razreda v sobah II. nadstropja uršulinske mešanske šole; v sredo dne 4. oktobra ob 8.—11.30 za učence tujih zavodov v pisarni na portu uršulinskega samostana; v četrtek dne 5. oktobra in v petek dne 6. oktobra ob 8.—11.30 za zamudnike v pisarni na portu uršulinskega samostana. K vpisu mora prinesiti vsak učenec lanske pribevalstvo, učenci, ki vstopijo v prvi razred kot novinci, pa naj prinesejo izpričevalo ljudske šole s potrdilom o uspešno opravljenem sprejemnem izpitu in rojstni list. Rojstni list morajo prinesiti tudi učenci, ki pridejo z drugih zavodov. Vsi učenci, razen onih, v katerih družinah se je rodilo 7 ali več otrok, prinesejo davčno potrdilo. Če plačujejo starši samo službeni davek, mora biti na davčnem potrdilu od davkoplačevalca lastnooročno podpisana izjava, da plačuje samo službeni davek in nima nobene druge imovine odnosno dohodka, ki bi bil obdavčen. Nadalje naj prinese vsi učenci, ki imajo pravico do oprostitve šolnine, dokumente, na osnovi katerih morejo biti oproščeni šolnine in vpisne takse, torej: potrdilo, da je oče invalid, rodbinsko polo, ubožni list. Vsa učence mora pri vpisu predložiti dve prijavi podpisani od staršev, izmed katerih je ena kolkovana s kolkom za 20 lir, ako učenec ni kot sin invalida, ali kot član množestvilne družine (nad 5 otrok) oproščen na polovico ali v celoti šolnine. Kdor ima več otrok v šoli, kjer se plačuje šolnina, naj priloži še izjavo, da je starejšega sina vpisal v višji razred ali višji zavod in naj se torej najmlajšemu sinu odmeri polovična šolnina. Ravnateljstvo.

u— **I. deška ljudska šola na Ledini.** K vpisovanju, ki bo v četrtek 28. in v petek 29. septembra od 8. do 10. ure, naj pridejo vsi učenci v spremstvu staršev ali njih namestnikov, da se pogovorimo o stanju otroka in tudi o socialnem stanju družine. Istočasno se bo ugotovilo, kdo izmed vpisanih je potreben, da bi obdeval v šolski kuhinji, zato naj ne pride noben učenec sam k vpisu. — Upraviteljstvo.

u— **Na strokovni nadaljevalni šoli za umetne in moške oblačilne obrti** bo začel šolskega pouka po nedeljskem razglasu in ne kakor smo ga objavili včeraj. Vpisovanje in popravni izpiti bodo v četrtek 28. t. m. od 14. do 17. v ponedeljek 2. oktobra ob 8. naj se zberu učenci v šolskih prostorih (Vodovodna cesta — gostilna Fortuna), kjer bodo zvedeli za učni red.

u— **Gostinska strokovno nadaljevalna šola** bo vpisovala javence v pisarni na Prulah-Privoz 11 dne 28. in 29. t. m. vsakokratno od 10.—12. in od 15.—18. ure. Valenci naj prinesejo s seboj zadnje šolsko izpričevalo, novinci pa tudi krstni list in učno pogodbo. Obisk je obvezen.

u— **Za društvo slepih** daruje ga. Mara Raška Lir 200 namestov venca na grob pok. g. Viktorja Bogataja.

u— **Namesto cvetja** na grob pokojnega g. Romana Jelena daruje Josip Jelen 100 lir za Dom slepih.

u— **Učite se strojeplasti!** Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji — dnevni in večerni — pričnajo 26. in 27. septembra. Praktično znanje vsakomur koristno. Vpisovanje dnevno. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dobrebranska cesta 15.

Z Gorenjskega

Železničarke v službi. Železniška direktorja v Beljaku je namestila 24 žensk kot sprevodnice in nadzornice. Vse so uspešno prestale izkušnjo. To so prve ženske na Koroškem, ki delujejo v odgovorni železniški službi. V kratkem bodo izsolane nove ženske moči, ki bodo nadomestile železničarke, vpoklicane v vojaško službo. Pravkar imajo v Beljaku tečaj, v katerem se šola 32 žensk za sprevodnice in nadzornice.

Zborovanje celovške HJ je bilo sklicano za ponedeljek 25. t. m. v glasbeni dvorani v Celovcu z geslom »Verjamo v zmago! Na zborovanje so bili pozvani mladeniči od 18. in dekleta do 21. leta. Pred zborovanjem je bil koncert vojaške godbe. Srečanje zborovanja je bil govor, ki ga je na koroško mladež naslovil g. Gaulitser dr. Rainer.

Pri igri se je ponesrečil. Štiriletni Harald Kordić je med igro tako nesrečno skočil na kos težkega železa, da ga je ta pokopal pod seboj. Otrok leži težko ranjen v celovški bolnišnici.

Možgane si je pretresla. Zrtev prometne nesreče, ko sta trčila avtobus in voz za dovažanje mleka, je postala 22-letna Justina Moserjeva iz Nadroma. Ponesrečenka je došla tako hudo pretres možganov,

da so jo morali prepeljati v celovško bolnišnico.

Dve nezgodi. Na Jesenicah je prišel 31-letni železničar Cuznar pri spajanju vagonov z levico med obdobja, ki sta mu roko docela zdrobila. 61letna trgovka Rozalija Rita iz celovške okolice je padla v kuhinji na kamenta tla in si poleg drugega zlomila levo nogo v kolku. Poškodovanca sta bila prepeljana v celovško bolnišnico.

S štajerskega

Iz Ptuja poročajo, da je padel v boju standardni vodja Franc Wolf. Skupno z njim je v borbi padlo 10 tovarišev. Za njim je bila prirejena velika žalna svečanost pred okrajnim domom v Ptuj. Zbrali so se tisoči prebivalstva. Okrajni vodja Bauer je častil zasluge pokojnega in je položil venec v Gaulteterjevemu imenu. Govorili so še drugi govorniki, nakar se je razvil velik žalni sprevod. Wolf, rojen 1896 v Gradcu, je pred 12 leti pristopil k stranki in je bil obsojen na daljšo ječo. Po priditju na ječo je bil odločen za smrt. V vojni si je pridobil več odlikovanj in je v kratkem času napredoval od narednika do stotnika. Poklican v domovino je lani v avgustu prevzel vodstvo bramborskega oddelka v Ptuj, katerega je vodil do smrti.

Iz Trsta

Himen. Poročili so se te dni v Trstu: zabeznik Marij Marcon in gospodinja Ivanka Pavletić, pomorski kurjač Emil Palm in gospodinja Antonija Orlando.

Vsak dan nezgode. 31letnega mizarja Iv. Giglietto iz Contigjeve ulice 12 je »za šalo« udaril neki maldenci. Bruno je padel na 50letnega delavca Karla Mayerja iz Sv. Marije Magdalene Spodnje 64. Ponesrečenec ima zlomljeno desno nogo. Po obrazu, vratu in obeh rokah se je opeknel 32letni Henrik Kovačič. 16letni Ernest Brišček iz Opčin je našel izstrelek, ki je ekap odrazil in ga ranil po desnici, vratu in levi podlahtnici. Malo Mirando Poljšak iz Sv. Marije Magdalene Spodnje 228 je ugriznil pes na desni nogi. 55letni brivec Vinko Colzi je padel po stopnicah in si zlomil levo nogo. 30letna kmetica Amalija Radovan iz okolice Poreča si je pri padcu s poljskega voza zlomila desno nogo. Na 12letno Marijo Zafeti iz Sv. Marije Magdalene Spodnje 256 je padel težak kamen in jo poškodoval na nogah. 33letnega potnika Gvida Radosina je povozil avto. Mož ima poškodbe po desnem kolenu. Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici.

Utopljenec v morju. V bližini tržaške ribarnice so našli ribiči truplo utopljenca. Gre za 35letnega uradnika Atilja Burnija.

Primeri pasje stekline. V zadnjem času so se pripetili primeri pasje stekline. Oslasti opozarjajo na odredbo mestnega župana z dne 14. avgusta, po kateri smejo voditi ljudje pse po javnih cestah le, če imajo psi torbico in če so na vrvi. Psi, ki bodo ujeti, bodo zadržani 6 mesecev pod uradno kontrolo, stroške pa bodo morali plačati lastniki.

Izropani trgovini. Drzni zlikovci so se pojavili v trgovini Gverina Zanolina v Tottijevi ulici 7 ter odnesli 500 parov moških ter ženskih nogavic, 24 moških srajc, 18 ženskih bluz in druge predmete, vredne 60.000 lir. Vlomilski zlikovci so vreči izpraznili tudi trgovino Marija Tomasja v Caprinovi ulici 14 ter odnesli razne stvari, vredne nad 20.000 lir. Tržaška policija je zlikovcem že na sledu.

Iz Gorice

Škode po nasadih. Gorški župan Coroini je izdal razglas, ki pravi: »Prebivalci obrobni delov mesta se med zračnim alarmom čisto zatekajo na bližnja polja. Ob takih prilikah si brezobzirno dovoljujejo jemati najrazličnejše poljske prideleke, kakor sadje, vrtnino, koruzo in slamo. Vrh tega teptajo nasade, lomijo veje z dreves za kako jabolko, utrjuje vso mladičo za en sam grozd ter tako brez obzira poškodujejo nasade. Tako postopanje mora brezpogojno prenehati. Zato pa županstvo poziva vse meščane, naj se vzdržujejo takih poljskih dejanj, ki povzročajo škodo postavnim lastnikom kmetijskih zemljišč, a istočasno tudi dokazujejo pomankanje vsakega spoštovanja do tuje lastnine.

Ponesrečeni v mestu in okolici. 31letni mehanik Florijan Stilič iz Podgora si je med delom v topilnici v Sražah ranil desnico. — Ponesrečila se je 17letna dijakinja Pelegrina Pesenti. — 45letni krojač

Florijan Sranžker je našel izstrelek, ki ga eksploziralo in ga ranil. — 46letni kmetovalec Alojzij Čibež iz Ajševce se je pri cepljenju drv usekal v desno nogo. — 23-letna tkalka Jozefina Mravlj iz Mariana v Furlaniji je padla s kolesa in se potolčila po obrazu in rokah. — 20letna gospodinja Vilma Lorenzuti iz Sempetra je padla v kuhinji in se poškodovala na desnici. — Ponesrečila se je 52letna gospodinja Nikolina Codeco iz Gradišča ob Soči, ki ima poškodbe na levi nogi. — Ponesrečenci so se zatekli v gorisko bolnišnico.

Gorelo je v stanovanju Franca Skarabota v Gorici. Gorški gasilci so preprečili razširjenje ognja.

Vse krajeđe. 56letni poljski delavec Alojz Pertot iz Furlanije je pustil svoje kolo pred nekim poslopjem. Ko se je vrnil, ni bilo več kolesa. Oškodovanec je za 7.000 lir. V nekem goriskem zaklonišču je izmknil drzen žepar 34letni kmetič Jožefni Frankovič iz Ajdovščine listnico, v kateri je bilo 300 lir, razni dokumenti in živilska izkaznica. — 37letni kmetovalec Bogdan Malig iz Minske okolice je pustil voz z dvema voloma na njivi. Za trenutek je stopil v bližnjo hišo. Ko se je vrnil, ni bilo več ne volov, ne voza. Škoda je nad 75.000 lir. — Tri živilske nakaznice so bile ukradene 65letni gospodini N. Staničevi iz Minske ulice 7. Slučen doživljaj sta imeli tudi gospodinja Marija Trevizan iz Tržaške ulice 96 in 23letna gospodinja Ana Bizjak iz Renč. Gorška policija poizveduje za krivici.

Beleznica

KOLEDAR

Sreda, 27. septembra: Kozma in Damijan. **DANASNJE PREDSTAVE**
Kino Matica: Klic dolžnosti.
Kino Sloga: Moj ljubi Avguštin.
Kino Union: Na svidenje Frančiška.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murnayer, Sv. Petra cesta 78.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 20. do 6. ure.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

Nedelja, 1. oktobra, ob 18. uri: Jakob Ruda. Premiera. Otvoritvena predstava. Izven.

Drama

Premiera Iv. Cankarjeve drame »Jakob Ruda« v nedeljo 1. oktobra bo otvoritvena predstava sezone 1944/45. To delo je drama človeka sebičnega značaja, ki se v uri prekušnje zave storjenih krivic in se odloži usodi. Psihološko razčlenjeni značaji in dejanje ustvarjajo delo igralske tehtnosti in vsebinske pomembnosti.

Uprava Državnega gledališča sporoča: Iz požarnovarstvenih ozirov bo v bodoči sezoni po nalogu Uprave policije zamudnikom vstop v dvorano, razen v lože in na stojališču, zabranjen, ker zamudniki zatrpajo izhode. Prav tako je iz istih ozirov nedovoljeno jemati k večernim predstavam otroke, ker bi v primeru letalskega alarma navzočnost otrok otežila hitro izpraznitve gledališča.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

SREDA, 27. SEPTEMBRA

7.00—7.10: Poročilo v nemščini. 7.10 do 9.00: Jutranji pozdrav. Vmes od 7.30—7.40: Poročilo v slovensčini. 9.00—9.10: Poročilo v nemščini. 12.00—14.00: Prenos nemškega osrednjega sporeda: Koncert za premor. Vmes od 12.30—12.50: Poročilo v nemščini in slovensčini, napoved sporeda. 14.00 do 14.10: Poročilo v nemščini. 14.10—15.00: Vskakemu nekaj. 17.00—17.15: Poročilo v nemščini in slovensčini. 17.15—17.45: Otroška ura: Vida Rudolova čita pravljice, povesti in pesmi po Milan Breziger. 17.45 do 18.30: Sprehod po živalskem vrtnu. 18.30 do 19.00: Sanjem o ljubezni. 19.00—19.30: »Slovenski napravi« — terti sester Finkovih (pri klavirju M. Lipovšak). 19.30 do 19.45: Poročilo v slovensčini. 19.45—20.00: Razgledi. 20.00—20.15: Poročilo v nemščini. 20.15—21.00: Glasbene uganke. 21.00 do 22.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Pisana ura. 22.00—22.15: Poročilo v nemščini in napoved sporeda. 22.15—23.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Prijetni spomini. 23.00—24.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda.

KULTURNI PREGLED

Nov ciklus simfoničnih koncertov

S ponedeljskim simfoničnim koncertom, ki ga je priredila tukajšnja radijska oddajna postaja, se je začel nov ciklus simfoničnih koncertov, začela se je tudi nova glasbena sezona. Uspeh desetih koncertov v prejšnji sezoni je še v predobrem spominu, da bi tudi ta začetna prireditve ne pritegnila širokega koncertnega občinstva. Velika dvorana se je do dobora napolnila in publika je s svežim zanimanjem sledila posameznim točkam programa, ki ga je pod preizkušenim vodstvom priljubljene dirigenta D. M. Šijanca izvajal pomnoženi radijski orkester.

Sporod prvega simfoničnega koncerta je bil razdeljen v dva dela. V prvem delu smo slišali najprej Beethovnega »Coriolana«. L. 1807. nastalo uverturo k tekstu danes že pozabljenega dramatika Collina, ki so ga tiste čase zmotno imeli za Schillerjevega naslednika, so inspirirali volji dogodki napoleonskega časa. S plemenito patetičnostjo vendar brez siehnerne deklaratornosti izraža genialni mojster čustva vneta patriotična, ki se čuti globoko spojenega s svojo domovino, in ta njegov osnovni nastroj, ki se prepleta skozi vso skladbo, sega tudi k srcu današnjega človeka, sodobnika takisto velike in razgibane dobe, kakor je bila Napoleonova.

S posebnim zanimanjem smo pričakovali Borodinovo Drugo simfonijo v h-molu, ki je bila najdaljša in s tem nekoliko osrednja točka sporeda. Saj je bil Borodin že ponovno na naših koncertnih programih kot zastopnik nacionalne ruske glasbe, ki je s svojim ritmičnim in melodijskim bogastvom vseskrat mikala ostalo Evropo. Druga simfonija, obsegajoča štiri stavke, ni posebno močno zgrajena skladba; vsaka: ko se zdi v drugem delu življenjsko polnejša in bogatejša učinkov kakor v prvem. V vsej skladbi pa usvajajo nekatere krasne podrobnosti. Vso preveča plemenitost, kako je bila lastna Borodinu, »velikemu srcu«, kot so ga — znanega filantropa — imenovali sodobniki.

Prvi del sporeda je uspešno zaključil Wagnerjev Bakanaš iz opere »Tannhäuser«.

Drugi del je bil v znamenju jeseni. Obsegal je trije deli: Dvočrakovno uverturo »V prirodi«, Antona Lajovca »Pesem jeseni« in Eduarda Griega »V jeseni«. Vse tri skladbe imajo to skupno noto, da jih je navdihnilo razpoloženje in naravi, ki ga vsaka podaja s svojevrsno barvitostjo in v tej zaporednosti s kar očitno karakteristiko ne samo posameznih skladateljskih osebnosti, marveč tudi naroda, iz katerega so komponisti izšli. Posebno mikavno je bilo primerjati isti motiv — jesensko razpoloženje — pri Lajovcu in Griegu, Slovencu in Skandinavcu. Medtem ko je Lajovecova simfonična pesnitev izrazito lirčna, kaže Griegovska nekako dramatično noto. Pri Lajovcu sanjava lepota, tiha otožnost in zadržana veselost slovenske krajine, v jesenskem soncu, ob padanju orumeneloga listja ali morda v rahlem dežju. Zdi se, da je »Pesem jeseni« ena najbolj čustvenih Lajovčevih skladb. Griegovski simfonični podoba jeseni pa prepleta udarnejši ritem, kakor da prihaja jesen na severu z večjo silovitostjo, z viharji, s spremeljavo »velikega orkestra« naravnih sil. Vse »jesenske« skladbe so doživle toplej sprejem, posebno pozornost je izkazalo občinstvo domači skladbi, ki je dosegla časten uspeh. Publika je posebej akklamirala v dvorani prisotnega skladatelja.

Veliki orkester je bil v prav dobri formi, igral je precizno in s elanom. Dirigent D. M. Šijanec je bil obdarjen s šopkom in po posameznih točkah deležen hvaležnega aplavza.

Nova zasedba v Fodorjevi

»Maturi«

V nedeljo so v Drami zopet igrali Fodorjevo igro v treh dejanjih »Matura«. Komad je eden največjih uspehov prejšnje sezone, saj so ga igrali 15 krat in menda vedno v razprodanem gledališču; tudi tokrat je do dobora napolnil vse prostore in imel hvaležno občinstvo. V zasedbi sta nastopili dve večji spremembi: vloga glavnega junakinje iz dijaških vrst Katje Slaparjeve je igrala ga. Razbergerjeva, telovadno učiteljico Eno Zor pa ga. Mira Danilova. Ga. Branka Razbergerjeva je tudi v tem primeru odlično pokazala svojo uporabnost za vloge, ki zahtevajo poleg poglavitnega čuta za njihove karakterne značilnosti tudi priklupno zunanost in šarm. Njena študentka Katja sicer nima tistega, dejal bi, lirčno nalivnega in izredno toplega tona, ki ga je pokazala njena predhodnica, zato pa je sprito večje dramatičnosti, kakršna označuje ves stil njene igranja, dovolj zagrabila v dramatičnem višku drugega dejanja in v poslovnem prizoru z ravnateljcem. Ga. Mira Danilova je v epizodni, za samo dogajanje brezpomembni vlogi telovadne učiteljice mogla pokazati, da po tolikih velikih tehničnih vlogah daje občutiti tudi v takem postroanskem nastopu svojo umetniško osebnost, ki se bo — kakor upamo — v prihodnji sezoni zopet obilneje uveljavljala. V vlogah treh študentk je takisto nastopila majhna sprememba: Maljevo igra sedaj gđ. Jura Boltarjeva. Sicer pa ostala težišče Fodorjeve igre v bolj ali manj komično stiliziranih vlogah profesorjev in profesorice, pri čemer stoji v ospredju zanimanja ga. Nablocka in g. Gregorin. Cilril Debevec — režiser igre — pa v vlogi simpatičnega, filozofskega modrega in umerjenega profesorja »filozofije dr. Čebule. Resnobno linijo, prikazujejoča tiho dramo dveh intelektualcev, ki se ne moreta najti v drugem kakor pri delu, ravnatelja Dvornika in prof. Matejevo, razodeva umevaljoča interpretacija ge. Boltar Ukmarjeve in g. Drenovca.

anekdotične, vsem pa sta skupna krajinsko-folklorno ozadje in slog, v katerem jih je Lojze Zupanc spisal in tako pripravil slovenski mladini novo knjižico pravičnega značaja.

Odmikalni premik na Finskem

Nemške čete se načrtno pomikajo proti zapadu

Pri Louhiju, 24. septembra Zahajajoče sonce žari rdeče-zlato nad gozdovi Karelije, ko vstopamo v čoln, ki nas naj prepelje preko 700 metrov širokega jezera. Na oni strani se nahaja druga stotinja nekake lovskega bataljona, ki drži najbolj proti vzhodu potisnjeni odsek severnega bojišča.

Jezero je gladko kot zrcalo. Modro-vijoličaste luči se svetlikajo po tihni vodi. Od minute do minute postajajo bledeše. Mirno vesla vojak iz Koroške na drugi breg. Pristanemo ob ozki stezi. Pot vodi preko zamočvirjenega ozemlja. Globoko se vzgremo, kajti preteklo noč je deževalo. Belo-rumeno se svetlikajo številni kamni, ki so raztreseni po zemlji. S severnega boka streljajo topovi. Naleteli smo na črne ovire. Vse je tiho, kajti poteka poslednje ure, ki jih bo preživel stotinja na tem ozemlju. Pojavilo se prvi bunkerji. V jarkih stoji umazana voda. Strojica reglja v smeri proti sovražniku, medtem ko pred bunkerjem tiho kramlja skupina vojakov. Vedno bolj se mračijo. O sovražniku ni ne duha ne sluha. Četovodja, nek mlajši poročnik, nas vodi skozi rove, ki so preplavljeni z vodo. Zadetki v polno so jih deloma vdrli. Globoko se sklanjamo, kajti rovi se končujejo v prekopu, ki se nadaljuje nato pod zemljo. Slušamo samo naše korake. Sedaj se zasveti luč. Zarjavela žica zapira pot navzgor. Še en ovinek, ko zagledamo nekake narednike, ki se molče naslanjajo preko okopa. Stojimo na najbolj vzhodni točki nemškega severnega bojišča. Tih pod straža svoje poročilo. Svetla brezova debla štrle v mrak. Proti severu se ozemlje nekoliko znižuje. Voda malhena jezera se zrcali v večerni luči. Krone dreves so odbite. Na sovražnikovi strani ni opaziti ničesar izrednega.

Narednik ve, da bo moral to noč dalje stati na straži kot sicer. Četovodja mu zaenkrat pove, katera mesta morajo biti zastražena. »Ne streljajte predčasno, kajti vsak strel pomeni alarm. Stražar pokima. To noč bo pazil s podvojeno pazljivostjo. Plazimo se nazaj. Lovci so končali svoje priprave za odmik. Medlo se svetlikajo brzostrelke. Naredniki so že pripravljeni. Nekateri lovci ležijo na tleh, drugi stoje okrog in kramljajo, toda njihovi obrazi so in-

stinkativno obrnjeni v smeri proti sovražniku. »Vedno smo jih pustili v našo bližino do 20 metrov in smo potem šele odprli ogenj nanje, je rekel četovodja. »Največkrat so prišli s severovzhoda.«

V nenaravni tišini, ki vlada, od izglede kot da bi bili bunkerji začarani. Rov molči, kot da bi slutil, da je njegov čas mimo. Hladno postaja. Na severu se zgodaj pričenja jesen. V pretekli noči je že zmrazilo. Maline že nimajo več dobrega okusa. Samo brusnice se sveže in rdeče odsejajo. V jesenskem soncu bodo še nadalje zorele, če jih ne bo pokončala kakšna slana. Vsa pokrajina diha v nerazumljivo molku, ki je v močnem nasprotju z bližnjimi dogodki. Samo iz sosednjega potoka se sliši ropot udarcev. Žaga se zajeda v les. Stirje lovci uničujejo nek most preko majhne reke. Jezero se je zavilo v meglen plašč, ki se vedno bolj pomika proti nam. »To je bila moja poslednja vožnja preko jezera,« je rekel narednik in se enkrat pogledal preko vodne gladine. Okrog 22. ure je bilo javljeno, da so se odmaknile prve straže. Ta predel bo izprazen v nekaj urah.

»Skoda za črne losose,« je rekel bataljonski poveljnik, ki je januarja leta 1943. povečeval bataljono in osvobodil tovaršice, ki so bili obkoljeni v Velikih Lukih. Lososi niso dobro tekli samo očki carit, marveč tudi nam. V tem lososovem zalivu ob Louhiju so lovili znamenite losose, ki so bili v carističnih časih namenjeni samo za carjevo mizo. Sedaj pa so razveselili tudi marsikatero Nemca. Noč poteka brez posebnosti. Druga dne je javil poročnik bataljonskemu poveljniku, da se je druga četa odmaknila brez sovražnikove motnje. Zaščitnice zavzemajo nove položaje, ki pa jih bodo tudi kmalu opustile. Sovražnik previdno tipa za njimi.

Po nekaj urah so lovci zopet na potu. V svoje okrilje jih je sprejela brezkončna cesta preko Karelijskega pragozda, toda oni korakajo z zavestjo nočnega moči, ki jih je vedno odlikovala. Ta pohod je zmaga vojske hladnokrvnosti, kajti oni so del nikdar premagane armade na visokem severu in so šele sedaj prav pripravljeni odločno in zvesto izpolniti svojo nalogo. — (Vojni poročevalec Wilhelm Wacker)

Krvavi boji za nemške gorske postojanke

Pomen apeninskih prelazov — Položaj na bojišču

Na bojišču, 24. sept. Od večeršnjega dneva vemo, da nas zvidniška služba v preteklih tednih ni varala: za razmeroma šibko zasedeno bojišče čisto severno od Frence in vzhodno ter zapadno od mesta so nastopile močne angloameriške sile. Sedaj so pričele z napadom s ciljem, da bi razbile nemške postojanke severno od Frence, predvsem obvladajoč prelaz Futa, ter da bi preko njega in preko ostalih apeninskih prelazov predrle v Padsko nižino.

Potem ko se angloameriškim armadam in njihovim pomožnim četam ni posrečilo, da bi predrle nemške postojanke pri Riminju in si s tem izsilile vhod v Padsko nižino, kjer bi imeli njihovi oklopniki in motorizirani oddelki zaželeno svobodo premikanja, so poizkušali s svojimi napadi na apeninske prelaze prisiliti nemško vodstvo, da bi poslalo na ta odsek svoje čete, ki so bile na odseku pri Riminju. Mogoče so tudi mislili, da so nemške postojanke v Apeninih tako oslabilene, da se jim bo posrečilo z njihovo nadmočje na južni in goriščni predel: nemške zaporne postojanke ter da bodo lahko preko prelazov neovirano vdrla v Padsko nižino.

V teh prvih urah napada se ne da jasno spoznati sovražnikovo žarišče. Znan je samo njegova namena prodora na višine apeninskih prelazov in od tam dalje v nižino.

Če gledamo pomeni iz Bologne proti jugu v apeninske gore, vidimo tam neprestane bližje eksplozije in ogenj protiletalskega topništva.

Podnevi letajo skoro neprestano nad gorstimi cestami sovražnikovi lovski bombniki in napadajo vsako vozilo, ki poizkuša voziti na tem področju. V tem predelu skoro ni nobene kraja, katera ne bi podnevi ali ponoči napadli angleški ali ameriški bombniki. Če se peljemo po strni gorski cesti, se vozimo mimo razvalin predmetne Bologne, mimo bombniških lijakov in mimo prebivalcev majhnih gorskih vasi, ki čustijo cesto do prelaza.

V številnih zavojih se vije cesta proti prelazu. Po rodovitnosti in bogastvu Padske nižine je tukajšnja revščina močno nasprotje. Na gorskih obronkih, ki se dvigajo do višine 1000 metrov, raste le nizko grmičevje. Polja

so gola in noč na teh višinah je hladna, kakor malokje v Italiji. Ob prelazu, kjer potekajo danes široki in na vse strani napeljeni rovi novih postojank, nastoje smreke — redke pogled v Italiji — in človek čuti, da je bil postavljen iz žareče ravnine, po kateri letajo cel oblaki muše, nenadoma v povsem severno okolje. Tudi ljudje so drugačni kot oni spadi v ravnini. Vedno je tak, da dajejo hribi in njihovi trdi življenjski pogoji tamkajšnjim prebivalcem poseben pečat.

Prelaz sam, iz čigar višine se vije cesta zopet proti jugu, je za napadajoče angloameriške polke trd oreh, ki ga bodo le s težavo strli. Grič se drži griča in vsak izmed njih nudi novo obrambno možnost. Napredovanje po cestah samih skoro ni mogoče. Kako se sovražnikova pehota boji boja iz bližine z nemškimi grenadirji, boja, ki ga mora voditi brez podpore svojega nadmočnega gradiva, je dovolj razvidno iz številnih primerov bojev v Italiji. Apeninske gore lahko res označimo kot trdnjavo, v kateri se odmakajo čete iz ene postojanke do druge, ne da bi pri tem prepustile sovražniku kakršnekoli odločilne postojanke. V tednih, ki so pretekli potem, ko smo brez boja prepustili sovražniku mesto Frence, so naši vojaki zgradili močne obrambne naprave. Vsa poizkusa prodreti te gorske postojanke bo moral plačati sovražnik z izrednim izgubami. Tukaj tudi ne bo merodajne pomena materialna nadmoči, ki jo lahko uporablja sovražnik na tem področju le raztreseno in na žarščih ob cestah. Pa četudi bi se zavezniški armadam posrečilo doseči te prelaze, s s tem se niso izsilili prodora v Padsko nižino.

V teh dnevih še ne moremo prerokovati o izidu bojev, ki se bijejo z največjo ogorčenostjo, toda gotovo je, da bodo morale plačati angloameriške armade pri tej ofenzivi tako visok krvni davek, kot malokrat doslej.

Ne osparujemo človeško in materialno nadmoči napadajočih oddelkov, toda nemški vojak v Italiji, čigar bojni duh je ostal neomajen v vseh krizah, je trdno prepričan, da bo enako kot grenadirji pri Riminju zaustavil sovražnikovo naval proti apeninskim višinam. (Vojni poročevalec Walter Brandecker)

Zboljšanje položaja mestnih delavcev

Mestna občina ljubljanska ima različno plačano delavstvo, namreč delavstvo Splošne maloželezniške družbe, nadalje delavstvo Združenih mestnih podjetij in pa tudi delavstvo drugih mestnih zavodov in naprav.

Delavstvo Splošne maloželezniške družbe je v zadnjem času dobilo tako ugodno kolektivno pogodbo, da se je celo zastopnik Pokrajinske Delavske zveze na konferenci z delegati službenec izjavil, da je to ena najugodnejših pogodb ter se ne morejo delavci nobenega zasebnega podjetja pohvaliti s tako ugodnimi pogoji kot delavstvo Splošne maloželezniške družbe.

Tudi za delavstvo Združenih mestnih podjetij, torej mestne elektrarne, plinarne in vodovoda je lansko jesen stopila v veljavo prav ugodna pogodba, saj je bila delavstvu z njo zvišana meza za več ko 50%.

Zato je mestno županstvo storilo prav vse, kar je bilo mogoče storiti za zvišanje mezd vsaj na višino kakršno določa uredba o minimalnih mezdah, uveljavljeno je pa tudi proučitev vprašanja zvišanja rodinskih določenim delavcem, ki imajo več kot tri rodinske člane.

Po vsestranskem prizadevanju za opravičanje županiškov poslov pooblaščenega generalnega tajnika g. Franca Jančigaja za zvišanje delavskih mezd pri gospodu prezidentu v drugih oblasteh, zlasti pa tudi pri samem Vrhovnem komisarju je naposled ta s svojim odlokom dne 7. septembra t. l. odobrila, da se zvišajo z veljavnostjo od 1. junija 1944. dalje

delavske meze z linearnim povzkom 1.10 L na sedaj veljavno mezo od ure.

Po tem odloku bodo torej mestni delavci dobivali po 4.50 L do 8 L na uro, pri tem pa moramo upoštevati, da bo samo ta povzšek obremenil mestni proračun za 1.200.000 L. Razen tega pa seveda delavstvu ostanejo tudi rodinske določke, ki jih delavci od drugih gospodarjev ne dobivajo.

S tem je rešeno dolgotrajno in težavno vprašanje mezd mestnih delavcev navzlic temu, da so tako ugodno rešitev ovirale prejšnje uredbe.

Ne pozabite vzeti v zakonliše odelje, ker je prostor hladen in je potrebno večsah prebiti v njem precej časa.

Nespametni so oni, ki se smejejo tistim, ki se vestno držijo navodil za zaščito pred letalskimi napadi, ker se ravno njim lahko zgodi, da bodo bridko občevali svojo neumestno junaštvo in vsvedenost.

Zavedajte se, da če v devetindesetdesetih primerih morda ne bo dejanskega napada sovražnih letal, se enkrat lahko zgodi, da bo zares. Zato ne izvajajte usode in držite se danih navodil! Predvsem takoj po danem znaku alarma v zakonliše!

Mali oglasi

Službe išče

GOSPODICA 26 letna, trg. asobradna, išče primerne zaposlitve. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 25291-6

TRG. POMOČNICA mlada, z znanjem nemščine in kuharja, išče kakršnokoli zaposl. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 25271-1

MLADA GOSPA išče zaposlitve v kavarni restavraciji ali boljši gostilni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 25288-1

DEKLE staro, 21 let, pošteno in zanesljivo. Išče dnevno zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 25297-1

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

UČENKA ali učenca sprejme špezijska trgovina R. Lumn. der. Rožna dolina c. V. št. 28 25316-44

VAJENKO za damsko krojaško odd. išče modni salon. Grad. šče 17-1. 25332-44

VAJENKO za modistovski obrt sprejme takoj salon Ani Puhek. Šelenburgova 6. 24922-44

a fotografski obrt, sprejme tudi tukajšnji odd. mesečni plači. Foto J. J. st. 28 25316-44

Službo dobi

POMOŽNA DELAVKA za trgovino in obrt, lahko delo, dobi namest. Pomožna na ogl. odd. Jutra pod št. 25165-1a

FANTA 14 do 16 letnega, vajnega lahkih poljskih del sprejem. Domobranci oost. 7. 25165-1a

POSTREZNICO za dopolnilno ure iskanje. Informacije v Trdinovi ul. 5. pisarna pri. tičije, desno. 25353-1a

POSTREZNICO vsak ponedeljek od pol. 8. do 3. pop. sprejem. Oglasi se od 11. do 2. ure. Naslov v ogl. odd. Jutra. 25353-1a

MODISTINJO sprejme salon Trkan. Sv. Petra c. 7. 25287-1a

NATAKARICO samostojno, vsestransko pošteno sprejemam s. 1. 10. za manjši lokal. Prednost ima kavej. zmožna. Ponudbe s. 10. proti vrtitvi, in v navedeno, zadnjega službe nega mesta na ogl. odd. Jutra pod »Mima in pametna«. 25301-1a

TEKACA mlajšega fanta za lahke delo sprejme »Motormat«. Celovška 38. 25305-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost znanje jezika. Pisarne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Podjetje«. 25325-1a

URADNIKA-CO išče industrijsko podjetje. Prednost z